

מצב הרוח

העיתון לציבור הדתי לאומי | גיליון 804

בס"ד, יום רביעי, כ"ט באלול התשפ"ד, 2.10.24 | ערב ר"ה, התשפ"ה

מערכת 'מצב הרוח' מברכת את קוראיה בברכת שנה טובה!

"עז בידך וגבורה בימינך"

(מתוך תפילת ראש השנה)

חילוץ הגבורה של 'רמבו' וחבריו

לפני חודש, בטקס צנוע, קיבלו 5 לוחמים תעודות הוקרה על מבצע חילוץ מתוך טנק של ארבעה טנקיסטים שנפגעו. אחד המחלצים, כרמי יוגב, שכינויו בקשר היה 'רמבו', מספר ל'מצב הרוח' על האירוע.

// חגי הוברמן, עמ' 36

כרמי יוגב בציר נצרים. צילום באדיבותו

אנשי השנה
בצל המלחמה

50

ראש ענף
כשרות בצה"ל,
ל'מצב הרוח':
"גם במלחמה
דאגנו לכשרות
למהדרין"

צילום: דו"צ

62

מסורת של מצוינות בחינוך

פרטים בעמוד 11

"עז בידך וגבורה בימינך" (מתוך תפילת ראש השנה)

חילוץ הגבורה של 'רמבו' וחבריו

לפני חודש, בטקס צנוע, קיבלו 5 לוחמים תעודות הוקרה על מבצע חילוץ מתוך טנק של ארבעה טנקיסטים שנפגעו - סרן איתן קופלוביץ ורס"ב הרב אילון ויס שנהרגו, ה' יקום דמס, ונתנאל קוגל וניר חדד שנפצעו וחיייהם ניצלו. אחד המחלצים רס"ם (רב סמל מתקדם) כרמי יוגב, שכינויו בקשר היה 'רמבו', מספר ל'מצב הרוח' על האירוע הקשה

// חגי הוברמן

כרמי יוגב בציר נצרים.
צילם רס"ל סמיון שטיינפר

זה היה אחד החילוצים הקשים של נפגעים ברצועת עזה במלחמה האחרונה - חילוץ ארבעה חברי צוות טנק ברצועת עזה, שניים מהם שרוד והם מחלימים כיום מהפציעה הקשה באותו אירוע. בכוקרו של יום ראשון, י' בסיוון, 16 ביוני, התעוררו אזרחי ישראל לשמע הידיעה הקשה על שבעה הרוגים בקרבות ברצועה. שניים מהם היו לוחמי בגדוד 129, חטיבה 8 - סרן (מיל') איתן קופלוביץ מהושעיה, נשוי ואב לתינוק, ורס"ב (מיל') הרב אילון ויס בן 49, מפסגות, נשוי ואב ל-7 ילדים וסב לנכדה - ה' יקום דמם. שניהם חולצו מהטנק בו נלחמו, שנפגע ממיטען גחון, ללא רוח חיים. שני לוחמים נוספים, נתנאל קוגל וניר חדר, נפצעו קשה ופוננו לבית החולים.

לפני חודש, בכ"ט באב 2 בספטמבר, בטקס צנוע בחדר המורשת של חטיבת אלכסנדרוני בבסיס נחשונים, קיבלו המחלצים תעודות הוקרה ממפקד החטיבה על הפעולה.

אחד המחלצים הוא רס"ם (רב סמל מתקדם) כרמי יוגב, שכיניו בקשר היה 'רמבו'. יוגב, בן 42, נולד וגדל במושב נחלים, שם הוא מתגורר עד היום. גרוש ואב לשניים: בת 14 ובן 12. ב-14 השנים האחרונות הוא עובד בתחום התקשורת, וכיום הוא משמש יועץ תקשורת ואסטרטגיה וסמנכ"ל פרויקטים במשרד 'זליגר שומרון תקשורת'.

כשהתגייס לצה"ל, בחודש מרס 2002, הוא שירת בימ"ס עזה (יחידת המסתערבים של מג"ב בעזה). בהמשך היה סמל ביחידת מתילן רמון. (מתילן - מארבים, תצפיות, יירוט ולוחמה ניידת, מעין יחידת קומנדו של משמר הגבול). לפני 19 שנה, מיד אחרי מלחמת לבנון השנייה,

המאמצים לחלץ את הנהג ניר חדר. צילומים: באדיבות כרמי יוגב

"מתוך העשן הצלחתי לראות מה קורה בתוך חלל בטן הטנק. כל אנשי הצוות שכוכבים, אף אחד לא משמיע ציוץ. ומסביב שקט כזה, דממת מוות נוראית"

הוא צורף על פי בקשתו לגדוד 7012 של חטיבת אלכסנדרוני, חטיבה של יוצאי גולני. "ביקשתי לעשות שירות מילואים קצת יותר משמעותי", הוא מספר. "בשיחה עם המג"ד ניסיתי להגיע ליחידת הסיוור, אבל המג"ד אמר לי: 'אם אתה בחור רציני, כמו שאתה אומר, אז אני מבקש ממך שתשרת דווקא במחלקת הפינוי. כמסקנה מהמלחמה, אני מבין שאני צריך לשנות את התפיסה שם, ולהביא לשם ראשים צעירים יותר ורציניים יותר, כי עיקר המשימות נופל עליה'. אלו היו דברי המג"ד". כך הפכה היחידה להיות המובילה בצה"ל בתחום הפינוי. במילואים הם תירגלו שיטות חילוץ מטנק או מ-D-9 שהם בעצמם פיתחו, כולל תורת לחימה של הפעלת מחלקות הפינוי. "את התוצרים שלנו, המח"טים והמג"דים דחפו לקצין צנחנים וחי"ר ראשי", מספר כרמי. "לפני כארבע שנים, כשהצבא החליט להקים מחלקות שנקראות פתן (פינוי, תספוק וניוד), מחלקות ייעודיות לנושא

צוות המחלצים ליד הטנק הפגוע

המחלצים בטקס אחרי קבלת התעודות. מימין לשמאל: שלומי זורגרי, לאוניד וישנבצקי, כרמי יוגב, נחשון להמן, ובני משפחתו של רוני ברעם שייצגו אותו בגלל שהותו בחו"ל

פינוי ונייד, הם השתמשו בתורת הלחימה שאנחנו פיתחנו. מצאתי את עצמי, בנוסף לאימונים בשטחי הכינוס מול צפון הרצועה עם כוחות של הגדוד שלנו, מאמן גם כוחות אחרים במלאכת הפינוי. אבל בעקבות אירועי 'שומר החומות', המג"ד והמח"ט הציעו לי לצאת ממחלקת הפינוי, ולקבל על עצמי תפקיד קצת יותר רחב בתוך הגדוד - להטמיע את היכולות שפיתחנו, במקומות נוספים."

זמן קצר לפני המלחמה, קיבל יוגב את תפקיד מפקד החפ"ק (חדר פיקוד קדמי) של המג"ד.

כרמי, מה קורה איתך בשמחת תורה?

"כבר בשעות הבוקר המוקדמות, להערכתי בסביבות שבע וחצי, שוחחתי עם המג"ד סגן אלוף אחיקם הלפרין, ושאלתי אותו אם הוא רוצה שאכנס מיד לתפקיד החפ"ק, או שאהיה בפינוי. והוא ביקש שאכנס כבר עכשיו לתפקיד מפקד החפ"ק. יחד עם סרן אייל לוי, זה שהכניס אותי לתפקיד, פיקדנו במשותף על החפ"ק כבר מאותו בוקר."

מה אתם עושים כמפקדי החפ"ק?

"בסביבות השעה 9:30-10:00 בבוקר כבר עשינו דרכנו צפונה. שירתנו כחמישה חודשים רצופים בצפון, במטולה וברכס רמים. היינו אחראים על השטח מתל-חי וצפונה. היינו די מבודדים, כי מתל-חי הקימו חומות על הכביש, ואסור היה לעבור אותן, בגלל חשש לירי נ"ט וכטב"מים. ספגנו כמה פצועים מטילי נ"ט, פצמ"רים וכטב"מים.

כרמי יוגב מקבל את התעודה מהמח"ט אל"מ איציק אלפסי

"אני אומר לעצמי: אולי יש סיכוי של אחוז אחד שאני אצליח להיכנס לטנקה, ואצליח להוציא מישהו. אז אני מסכן את עצמי בשביל האחוז האחד הזה"

הלכה למעשה, כתבנו שם בהרים את תפיסת קרב ההגנה ואיך מבצעים. וגם חיסלנו הרבה מאוד אנשי חיזבאללה ואמצעים של חיזבאללה מאוד משמעותיים.

"השתחררנו אחרי חמישה חודשים לתקופה של חודשיים. החופש תם באמצע חודש מאי, כשהודיעו לנו שעל אף התכנון המוקדם שנגוייס שוב רק במהלך הקיץ, מקפיצים אותנו מיידית לעזה, ובתוך עשרה ימים אנחנו ניכנס לציר נצרים, עם כל חטיבת אלכסנדרוני.

"הגדוד שלנו קיבל את המשימה בחלק המערבי של הציר, בין נוסיראת לבין זיתון. היינו אחראים שם על המרחב. המטרה העיקרית לאבטח את המקומות שצה"ל כבר השתלט עליהם, וגם להגדיל את מרחב האבטחה על הציר. זאת אומרת, לנוע צפונה ודרומה אל תוך השכונות שעוד לא סרקו, ולפוצץ את הבתים שמהווים איום על הציר. כמעט כל יום הוצאנו מבצעים של סריקות של מבנים, פיצוץ מבנים, חיפוש פירים. התמודדנו מול ירי צלפים, חווינו הפעלת מטענים, חווינו בתים שזיהינו בהם מצלמות, חווינו זירות של מטענים, שזיהינו אותם מבעוד מועד. לא היה לנו רגע דל."

הרופאים אמרו שאם הוא היה נשאר בטנק עוד שלושים שניות, הוא כבר לא היה

ואז הגיע האירוע הקשה ביום השבת, ט' בסיוון, 15 ביוני.

"זו היתה השבת השנייה שלנו בציר", נזכר כרמי. "פלוגה א' שלנו, יחד עם כוח שריון, יצאה בשבת אחר הצהריים לסרוק מספר מבנים ולהכין אותם לפיצוץ. שיטת הפעולה קובעת שהשריון נמצא לפני, פותח את המרחב, ואחרי נכנסים חיל הרגלים.

"פתאום, כשהוא על האלונקה, ראינו שנתנאל מזיז קצת את השפתיים. זה נתן לנו הרבה מאוד רוח והרבה מאוד תקווה"

"אנחנו כחפ"ק, היינו עדיין בכסיס האם, במרחק של בערך קילומטר מהנקודה שבה פלוגה א' יזמה את הפעילות עם לוחמי פלוגה ט' מגדוד 129. אנחנו כחפ"ק היינו מוכנים להצטרף ברגע שיתחילו הסריקות הפיזיות של המבנים, אחרי שהשטח יהיה יחסית בטוח.

"תוך כדי ההמתנה, שמעתי בקשר דיווח ראשוני שאחד הטנקים עלה על מטען. לא יודע למה, אין לי הסבר טוב - משהו בתוכי אמר שזה אירוע לא טוב, שזה אירוע משמעותי יותר ממה שחווינו עד עכשיו. משהו בקריאה הזאת לא נשמע לי טוב. צעקתי לחיילים שלי בחפ"ק, שכל מי שפנוי, יעלה מיד על הכלים. לא הקפדתי באותו רגע שאלו יהיו רק לוחמים שכבר הכנו אותם בשבצ"ק (שיבוץ קרבי).

"מיהרנו אל נקודת הפיצוץ, כשבזמן הזה אנחנו מדווחים שהלוחמים של פלוגה א' הגיעו לאזור שבו טנק עלה על המטען, ועברו אותו צפונה כדי לייצר מרחב אבטחה ולמנוע ירי צליפה או נ"ט על המקום. במקביל הטנק הנוסף שלא נפגע, התקרב לטנק שנפגע. לוחמי השריון ירדו מהטנק, למרות האיום ולמרות הירי, קשרו את הטנק שנפגע לטנק שלהם, והתחילו לגרור אותו החוצה, בדיוק לפי התו"ל (תורת לחימה). הם גררו את הטנק ממקום הפגיעה לכיוון ציר החוף בחיפוי הלוחמים של פלוגה א', שם אנחנו חברנו אל השריונרים. החבירה היתה בתוך ענן עשן גדול.

"בתוך כל הבלגן, רצתי אל הטנק שלא נפגע. אחד הטנקיסטים דיווח לי שעל פניו נראה שהטנק לא כל כך נפגע, שמבחוץ לא נראית פגיעה משמעותית. הוא נשמע אופטימי. בדיוק כשחברתי אליו הוא פתח את המסדרון האחורי של הטנק הפגוע, ושם לב שאין מענה בתוך הטנק. 'נראה לי שהם פצועים במצב לא טוב', אמר.

"רצתי בחזרה אל ההאמר (ג"פ קרבי אמריקאי) שלנו, תוך כדי שאני מוריד את הציוד, ומודיע למג"ד שלי שיש פצועים, ושאני עולה על הטנק כדי הפגוע כדי לנסות לפתוח אותו ולראות מה קורה בפנים.

"טיפסתי על הטנק, פתחתי אותו מבחוץ בדיוק כמו שהתאמנו כל כך הרבה פעמים על פיניו

פצועים מתוך טנק, וענן של פיה ואש עלה מהמדף של הטנק. מתוך העשן הצלחתי לראות מה קורה בתוך חלל בטן הטנק. כל אנשי הצוות שכובים, אף אחד לא משמיע ציוץ. ומסביב שקט כזה, דממת מוות נוראית. תמיד יש לך תקווה כשאתה פותח את הטנק ואתה שומע את המנוע שלו, שמישהו יצעק מבפנים: 'הצילו! תעזרו לי!' או משהו דומה. וכאן כלום".

חוץ מהאנשים, מה היה מצב הטנק בפנים?

"בתוך הטנק ראיתי אש בוערת, והבנתי שזה עניין של זמן קצר מאוד עד שהאש הזאת תפגע באנשים שבפנים, ולכן צריך להיכנס פנימה כמה שיותר מהר ולנסות להתחיל להוציא אותם. צעקתי למג"ד שלי, סא"ל אחיקם הלפרין, שאף אחד מהטנקיסטים לא בהכרה, וקפצתי פנימה. בדיעבד הסתבר לי שברגע שהודעתי לו שאף אחד לא בהכרה, הוא קיבל החלטה על דעת עצמו שהיא בניגוד לנהלים, אבל היתה צעד חכם: הוא הכריז על דעת עצמו אר"ן (אירוע רב נפגעים) כדי לצמצם זמן הגעה של מוסקי פיניו".

ומה אתה עושה אחרי שקפצת פנימה?

"קפצתי לתוך הטנק, נגעתי בחיילים - אף אחד לא הגיב גם לנגיעות".

הבנת שהם הרוגים?

"מבחינתי בשלב הזה אף אחד לא בחיים".

ואתה, למעשה, מסכן את החיים שלך לא כדי להציל חיים, אלא כדי להוציא חיילים הרוגים, לפי מה שאתה מעריך באותו רגע.

"כי ככל זאת אני אומר לעצמי: אולי יש סיכוי של אחוז אחד שאני

החולצה המפויחת של כרמי עם תגית 'רמבו', אחרי החילוץ

אילון ויס הי"ד. צילום באדיבות המשפחה

פנימה. אתה קופץ פנימה, כי אתה מאמין באחוז האחד הזה שאתה לא תיפגע, כי אתה רוצה לעשות מעשה טוב. אתה מאמין באחוז האחד הזה, שאולי יש מישהו שנצליח לעשות לו החיאה. האחוז

איתן קופלוביץ הי"ד. צילום באדיבות המשפחה

אצליח להיכנס לטנק, ואני לא אפגע מהאש. אולי יש סיכוי של אחוז אחד להוציא מישהו. אז אני מסכן את עצמי בשביל האחוז האחד הזה. זה מה שהסברתי אח"כ לכל מי ששאל אותי 'למה קפצת

האחד זה התקווה שלך. האחר זה התקווה של מי שבפנים, שאתה תעשה את המקסימום כדי להוציא אותו משם.

"קפצתי פנימה, ניסיתי, נגעתי בהם - לא הייתה תגובה. ואז תפסתי את הראשון שהיה הכי קרוב לפתח, הטען נתנאל (נתי) קוגל. ניסיתי להרים אותו, ולא הצלחתי.

"ברגע זה אתה אומר לעצמך: 'לא יכול להיות! אני התאמנתי על זה שנים, אני מוכן לזה, אני בחור חזק, אני לא מוותר'.

"ניסיתי פעם נוספת, והשריונר מהטנק השני שהיה מעל המדף שלח יד פנימה. שנינו ניסינו למשוך את נתי למעלה, ולא הצלחנו. המדף קטן, אין שיתוף פעולה מצידו, ומסביב ענן ואש. לא הצלחנו.

"בינתיים עלו עוד לוחמים מהחפ"ק, גם הנהגים שלנו וגם לוחמים נוספים. עכשיו היו כבר ידיים נוספות. הבנתי שאנחנו צריכים להיות קצת יותר אגרסיביים בתוך הטנק.

"איכשהו הושבתי את נתי על הכיסא שנמצא מתחת למדף, והרמתי אותו מהרגליים ולא מהרצועות שיש לו בגב. הלוחמים שהיו מעל הטנק, הצליחו למשוך את פלג הגוף העליון שלו החוצה, אני נתתי עוד קצת 'קונטר' עם רגליים, ואז יצאתי לעזר כדי להניח אותו על האלונקה. "פתאום, על האלונקה, ראינו שנתי מזיז קצת

את השפתיים. זה נתן לנו הרבה מאוד רוח והרבה מאוד תקווה. קשרנו אותו לאלונקה, והעמסנו אותו

"הבנתי שבדרך הזאת לא נצליח לחלץ את כולם. במוחי צץ רעיון. קראנו לכל מי שהיה באזור: 'תורידו בבקשה את הנשקים, תנו לנו את הרצועות של הנשק'. חיברנו שתיים-שלוש רצועות מתחת לכתף של הנשק, ואמרנו לו: 'תלפף את הרצועות סביב הבחור'. הוא הכניס את הרצועות מתחת לביט השחי של המ"מ, איתן קופלוביץ', וככה משכנו אותו למעלה, החוצה. לצערי, הוא כבר לא היה בחיים.

על ההאמר, שמיהר למנחת, שם כבר המתינו לו מסוק עם צוותי רפואה. הרופאים אמרו לו אחר כך, שאם הוא היה נשאר בטנק עוד שלושים שניות הוא כבר לא היה. העשן והפיח והגז והפציעות שלו היו כאלה, שזה היה עניין של פחות מחצי דקה בין חיים ומוות.

"לימים, כשפגשתי את נתי, הוא שאל אותי: למה הוצאת אותי ראשון? אמרתי לו את האמת: 'כי היית הכי קרוב לפתח - זה הסיבה'.

חילוץ מתוך האש הבוטרת והתחמושת המתפוצצת

הוצאתם לוחם אחד, איך אתם ממישיכים? "הודעתי לחבר'ה שלי שאני צריך שנייה לנשום אוויר, כי החום בפנים היה נוראי. גם המנוע של הטנק עבד, מסתבר, על 'פול גז', במלוא העוצמה, כי הרגל של המאג הייתה על דושת הגז, וגם

2) גרירת הטנק הפגוע רק לאחר ביצוע חיפוי של כח החייר והאכזריות, יכול ומנעה אירוע מורכב יותר.

3) החילוץ לא התבצע דרך המסדרון האחורי כיוון שכסא הטען היה פתוח והתותח שהיה בשעה 11 בנוסף לכך אש שבערה בתחתית הטנק.

4) פתיחת מדפים במהירות היה ומנעה פגיעות קשות יותר, עקב הזרמת אוויר נקי והוצאת עשן במהירות האפשרית - שימור.

5) כניסת כוחות החילוץ אל תוך הטנק, תוך אש חיה בתוכו וכדורי מאג מתפוצצים בגינה, מדגישה את נחישות וגבורת הכח המחלץ - גבורה.

6) עקב החשש להתלקחות מהאש והמנוע שעבד בסל"ד גבוה עקב לחיצת הנהג על דושת הדלק יש לצמצם כמה שניתן את הכוחות הקרובים לטנק - שיפור.

7) אי הימצאות מטפים גרמה לכך שהאש בערה במשל כל זמן החילוץ (פער ידוע מתחילת מלחמת חרבות הברזל - תקלה). לפיכך, יש לשים בכל רכב פק"ל כיבוי אש הכולל: מטפים, בקבוקי מים.

8) הוצאת הפצועים על ידי רצועות נשק וחגורות גרירה הייתה הכרחית. יש לייצר פק"ל חילוץ על כל רכב ורק"מ הכוללים: רצועות נשק, רצועות גרירה, מטפים.

9) הכרזה אר"ן על ידי הגדוד סייעה בהבאת כוחות פנימי נוספים וכן בקידום מסוק יווני שזי. כד שאף פצוע לא חיכה למסוק אלא להפד - שימור. חלקים מהדו"ח על האירוע שהתרחש לפירסום

בתוך הבטן של הטנק, ניר חדד היה בהכרה עם עיניים פקוחות, והוא הסתכל עלינו בתקווה גדולה. "ניסינו להשיג איתו שיתוף פעולה. צריך להבין: להרים באדם ששוקל בערך מאה קילו, שיש עליו סרבל ויש עליו שכפ"ץ, ולהוציא אותו מתוך מדף, זה לא דבר פשוט. הוא צריך לשתף איתך פעולה. הגוף יחסית שמוט, ואתה צריך למשוך אותו למעלה. ביקשנו מניר שיתן לנו יד, אבל הוא לא הצליח להזיז את היד. צעקנו לעברו 'תן לנו יד!' והוא לא הצליח. ראינו שניר רוצה ומפעיל מאמץ עילאי, והוא לא מצליח. ניסיתי לתפוס לו את היד. לתפוס את היד ניתן היה רק בחלק שבו יש סרבל, כי האזורים החשופים נפגעו מהאש והפיצוץ. ולא הצלחנו. הוא ישב כאילו אבן, פסל. ואנחנו מנסים ולא מצליחים. מנסים שוב ולא מצליחים.

"בדיוק באותו רגע, שוב התלקחה האש מאחוריו, ושוב תחמושת החלה להתפוצץ. שני לוחמים ניסו

"בניגוד לשלושה שהיו שכובים בתוך הבטן של הטנק, ניר חדד היה בהכרה עם עיניים פקוחות, והוא הסתכל עלינו בתקווה גדולה"

לשמור את ניר בהכרה, דיברו איתו ללא הפסקה. אני הכנסתי את היד בינו לבין האש, כדי לנסות לשפוך מים גם עליו וגם על האש.

"התסכול הלך וגדל. זה נראה כמו נצח. שעות. ואני מתקשה להבין: זה לא יכול להיות! את אלו ששכבו הצלחנו להוציא, ודווקא אותו אני לא מצליח? מה הולך פה? מה עוד אפשר לעשות? בא לי לדפוק את הראש בקיר. יש כאן לוחם שהוא חם והוא בווער, ואני לא מצליח. זו הייתה התחושה הכי נוראית בעולם."

האש שבערה בפנים הוסיפה למחנק. הייתי במצב שהעיניים ממש חמות, והגרונן ממש מצטמק. אחד החיילים שלי, לאוניד וישנצקי, אמר לי: 'עזוב, כרמ', אני אכנס'. הוא נכנס פנימה בניסיון לחלץ עוד טנקיסט.

"אבל אז הבנתי שבדרך הזאת לא נצליח לחלץ את כולם. במוחי צץ רעיון. קראנו לכל מי שהיה באזור: 'תורידו בבקשה את הנשקים, תנו לנו את הרצועות של הנשק'.

"חיברנו שתיים-שלוש רצועות ביחד. נתנו ללאוניד את הרצועות של הנשק, ואמרנו לו: 'תלפף את הרצועות סביב הבחור'. הוא הכניס את הרצועות מתחת לביט השחי של המ"מ, איתן קופלוביץ', וככה משכנו אותו למעלה, החוצה. לצערי, הוא כבר לא היה בחיים.

"נכנסתי שוב לטנק, כדי להתחיל להכין את חילוץ הטנקיסט השלישי, הרב אילון ויס, באותה שיטה של שימוש ברצועות הנשק. תוך כדי שהתעסקתי עם החגורות, פתאום התחילו פיצוצים קטנים בתוך הטנק. בדיעבד הסתבר לי שזו הייתה התחמושת של המאג שהחלו להתפוצץ. באותה שנייה, עם הפיצוצים פתאום פרצה להבה גדולה בין בטן הטנק ובין המיקום של הנהג. צעקתי שיביאו לי מטף. הביאו לי מטף קטן, שלא ממש עזר. ביקשתי שיביאו לי מים, ותוך כדי שאני מכבה את האש ששוב פרצה בתוך הטנק ובתחמושת שמתפוצצת, נכנס עוד שריונר, נחשון להמן, דחק אותי פנימה, ויחד הכנו את אילון ויס עם הרצועות, כדי להוציא אותו החוצה.

"נחשון נשאר בתוך הטנק. אני עליתי החוצה כדי לחזור ולמשוך. זה היה קשה. בסוף הוצאנו את הרב אילון ויס. לצערנו הרופא די מהר קבע את מותו. "עכשיו ניסינו להגיע לנהג, ניר חדד, ולא הצלחנו, כי הפיצוצים והאש היו בגב הנהג, והכיסא שלו קצת התעקם כתוצאה מעוצמת הפיצוץ. הם עלו על מטען גחון, ולכן עיקר הפיצוץ היה בתוך בטן הטנק. הייתי חייב לצודד את התותח כדי להגיע לנהג. ניסיתי לעשות צידוד מבפנים, ולא הצלחתי. מי שהציל את המצב היה בחור גיבור מהטנק השני, רועי ברעם, שנכנס גם הוא לתוך הטנק הבווער, והצליח לצודד טיפה את הצריח. "פתחנו את המדף של ניר. וזה היה מצב לא פשוט עבורנו, כי בניגוד לשלושה שהיו שכובים

להיפגש. אני יודע שהם שמעו על הסיפור. הן מכירות גם את השמות, והן מאוד מאוד התרגשו מהעובדה שנלחמנו להוציא גם אותם, ובוזו מענו פגיעה נוספת בהם של האש והתחמושת בהם, ושהצלחנו להביא אותם כמו שצריך לקבר ישראל. "חשוב לי לומר לך עוד דבר אחד: בטקס עצמו ביקשו ממני לדבר, ואני אמרתי שבאירוע כזה

"בטקס חלוקת התעודות אמרתי שבאירוע כזה אין כמעט זמן להחליט מה אתה עושה. אין פה הרבה שיקול דעת. אתה עושה ומה שחונכת, מה שקיבלת בבית ומה שקיבלת הספר ומה שהמורים שלך ומהפקדים שהיו לך דוגמה לאורך הדרך"

אין כמעט זמן להחליט מה אתה עושה. אין פה הרבה שיקול דעת. אתה עושה מה שחונכת, אתה עושה מה שקיבלת בבית ומה שקיבלת בספר ומה שקיבלת מהמורים שלך ומהפקדים שהיו לך דוגמה לאורך הדרך. זה מה שאתה עושה, ככה אתה פועל. ולכן מאוד חשוב לדעת מי האנשים שאתה בוחר שיהיו משמעותיים במסע החיים שלך.

"אני רואה את ההקרה האין סופית של משפחות הפצועים. זה אירוע בחיים שנמשך זמן ארוך מאוד, בין שבועות לחודשים ואפילו יותר. מעבר להערכה כלפיהם, צריכה לבוא מתוכנו האחריות להמשיך לבקר, לשמור על קשר כדי לוודא שהן עומדות על הרגליים, גם כשהזמן חולף. האמירה הזו מתייחסת כמובן גם למשפחות השכולות. אסור לשכוח אותן לרגע וחייבים בחיבוק מתמשך! זו האחריות שלנו בתוך המלחמה ורגע אחרי הקרבות".

ריכזנו אותם ולקחנו אותם איתנו. בהמשך מפקד אוגדה 99, ברק חירם, ביקש להיפגש איתנו ולהודות לנו על הפעולות חילוץ. ממנו למדנו שמבחינת הצבא הם כבר היו מיואשים, והוא היה בטוח שהוא ייאלץ להביא אמצעים יותר כבדים ומשמעותיים כדי להוציא ממנו את האנשים. כי מצב הטנק, את זה אני יודע בדיעבד, היה לכאורה נגדנו: הוא עמד בזווית שהפריעה להיכנס דרך המסדרון האחורי שלו, והצריח ישב על המדף של הנהג. זה אומר שלא ניתן להיכנס דרך המסדרון האחורי, והכיסא של הטנק נדפק מעוצמת הפיצוץ והתחמושת והאש והחום. הכול זה היה נגדנו. אבל האמנו בסיכוי האחד.

"יותר מזה: בזכות העובדה שהתייחסנו בגדוד לאורך השנים לסיפור הפינני כמשהו חשוב וחיוני, הידע שצברנו היה משמעותי ביכולת לעזור שם. וזה - לצד האמונה. היינו אחראים, היינו רציניים, היינו מוכנים, וידענו בגדול מהם האתגרים, ואיך אפשר לתת להם מענה".

את הרב אלון וייס הי"ד הכרת לפני כן? "לא היכרות מעמיקה. הצוות שלהם ישבו במגן הזהב, בית מול שכונת שיח עגלין. הרב וייס הי"ד הזמין אותנו ללמוד איתם שבוע לפני כן, בחג שבועות. התכר'ה של פלוגה א' הכירו אותם כבר הרבה יותר טוב, כי הם היו כמעט שבועיים ביחד".

מתי יצאתם מהרצועה? "היינו שם חודשיים. התחלנו ביוני, יצאנו בסוף יולי. תחילת אוגוסט בעצם סיימנו".

טקס צנוע לקבלת התעודה

מתי אתה שומע שאתה מקבל תעודת הוקרה? "אחרי תקופה הודיעו לנו מפקד חטיבה 179 (אנחנו שייכים אמנם לחטיבת אלכסנדרוני, אבל במקרה הזה, הגדוד פעל תחת חטיבה 179) אלי"מ איציק אלפסי, שהם רוצים לעשות איזשהו טקס צנוע ולתת לנו תעודת הוקרה על גילוי גבורה ורעות באירוע הזה. ההחלטה הייתה לקיים טקס צנוע. הטקס נערך בחדר המורשת של החטיבה בנחשונים - רק הלוחמים שקיבלו את התעודה עם בני משפחה מדרגה ראשונה. זאת מתוך הבנה, שזה אירוע שיש אמנם הרבה מה ללמוד ממנו, אבל הוא גם אירוע עצוב: יש בו הרוגים, יש בו פצועים שעדיין בבית חולים כבר 15 שבתות, ומצבם קשה. נתנאל קוגל הטען היה פצוע קשה מאוד. היה חשש לחייו כמובן. מצבו עכשיו הרבה יותר טוב. ניר עדיין בתל השומר במצב קצת יותר קשה. הוא אבא לתאומות וצפוי לו שיקום ארוך".

כרמי יוגב, מסתבר, הוא כבר בעל ניסיון בקבלת תעודות הצטיינות. באוגוסט 2004 הוא קיבל צל"ש על תפיסת ששה מחבלים בעומק שטח הארץ שחדרו ממצרים (ותמורת שיחרורם שוחרר מכלאו במצרים עזאם עזאם), וביום העצמאות של שנת 2017 הוא קיבל מצטיין אוגדה 91 על הפעילות בקידום תורת החילוץ והפינוי. את התעודה העניק לו מפקד האוגדה דאז וסגן הרמטכ"ל דהיום, אלוף אמיר ברעם.

אתה בקשר עם המשפחות? "אני בקשר מאוד טוב עם המשפחות של הפצועים. אני משתדל לבקר אותם פעם בעשרה ימים. הגעתי לבקר אותם גם באותו יום שהגישו להם את התחקיר על האירוע. אני יודע שהמשפחות מכירות את השמות של האנשים שקפצו לתוך הטנק, הן מכירות גם אותי. חלקן קוראות לי רמבו, כי קוד הקריאה שלי בקשר הוא רמבו".

ובאמת היית רמבו. "השם מחייב. עם משפחות ההרוגים עוד לא יצא לי

התחלת כבר להתייאש? "עוד לא. בשלב הזה חשבתי: ימות העולם, אנחנו מוציאים אותו מפה! ופתאום צעקתי: 'תנו לי רצועה של האמר!' מדובר ברצועה שגוררים בה האמרים. יחד ליפנו את הרצועה של האמר סביב ניר. ניסינו ללפף תחת בית השיח שלו, ולא הצלחנו. ניסינו עוד פעם ועוד פעם, וזה לא הולך, זה לא עובד. משהו לא מתפקד לנו. והעיניים של ניר מסתכלות עליך, ואני מסתכל עליו, ואני יודע מה קורה מאחוריו. אני יודע מה קורה בטנק. הטנק חם, ובחוץ ירי וארטילריה וטנקים ומאגים ועשן ומיסוך - ושושם דבר לא מעניין אותי. אני מנותק מהמלחמה סביבי ומכל האימים סביבי: לא צלף, לא נ"ט, ולא צרור. כל מה שמעניין אותי באותו רגע, זה איך אני מוציא אותו מכאן.

"אחרי פעמיים-שלוש שלא הצלחנו למשוך אותו בשיטה מסוימת, החלטנו שאנחנו ננסה שיטה אחרת: נמשוך אותו כלפי מעלה.

"באותו רגע הגיע אלי בחור גיבור ישראל בשם שלומי זרגרי. הוא הסביר לי שלא נצליח להוציא את הנהג בצורה הזאת, בלי שייטנו לו קונטרה, כי הוא יושב בזווית כזו שאי אפשר להוציא אותו. "אני מסתכל על שלומי, אני מסתכל עלי, אני מסתכל על הפתח של המדף שהוא חצי פתוח, ואני אומר לשלומי: 'אחי, אני לא יכול להיכנס לשם'. אז שלומי, שהוא יותר קטן ממני בגוף, זורק את האפוד מעליו, אומר לי 'אני אכנס', ופשוט צולל צלילת ראש בין האש ובין ניר, תוך כדי שהוא דוחק את ניר פנימה ונשכב על הגב בין האש ובין ניר. בעזרת הרגליים שלו, הוא דחף מעט את ניר כלפי מעלה. מעל הפתח כבר התארגנו שישה חבר'ה חזקים, ומשכנו את ניר כלפי מעלה. בלחץ מאוד משמעותי הצלחנו למשוך אותו מהטנק. משם הוא עבר לאלונקה, ומאלונקה למסוק. ניר הספיק לדבר עם המשפחה שלו, הודיע להם שהוא נפגע. אבל אחר כך הגיעה הקריסה של הריאות".

איך היה הפינוי שלהם מרגע שהם הוצאו מהטנק? "קשרנו אותם מיד על הטנק לאלונקות, הורדנו אותם למטה, והפת"ן של הגדוד הניחו אותם על ההאמרים שעמדו צמוד לטנק, ונסעו למנחת. במנחת חטיבה 169 הקימה סוג של פה"ק - פלוגת החי"אה קדמית. בזכות ההכרזה של המג"ד אחיקם

"בשלב הזה חשבתי: ימות העולם, אנחנו מוציאים אותו מהטנק! ופתאום צעקתי: 'תנו לי רצועה של האמר!'"

הלפרין על אר"ן - הקפיצו מסוקים מהר מאוד. הפינוי הראשון היה בבלוק, והפינוי השני היה ביסעור. שבוע לפני כן פינו מהמינחת הזה את ארבעת החטופים שחולצו, בהם נועה ארגמני".

הטנק היה 'נגדני'

ואז אתה יכול להירגע? "עוד לא. לפני שלקחו את הטנק שנפגע, אספנו את הנשקים המפוחמים והמפוייחים מתוך הטנק,